

Toimintasuunnitelma 2024

1. Suomen sanataideopetuksen seura

Vuonna 2003 perustettu Suomen sanataideopetuksen seura ry (SSOS) edistää valtakunnallisesti sanataiteen tuntemusta ja asemaa. Seura kehittää sanataiteen perusopetusta ja muuta harrastustoimintaa. Sääntöjen mukaisesti SSOS voi järjestää koulutus- ja kehittämistilaisuuksia, harjoittaa tutkimus-, tiedotus- ja alaan liittyvää julkaisutoimintaa, tehdä aloitteita viranomaisille sekä tehdä yhteistyötä muiden taiteen perusopetusta antavien ja taideharrastusta edistävien järjestöjen kanssa sekä erityisesti sanataiteen alalla toimivien yhteisöjen kanssa.

SSOS on Taiteen perusopetusliitto TPO ry:n jäsen sekä Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton yhteisöjäsen.

Seuralla on sekä henkilöjäseniä että yhteisöjäseniä.

1.1. Hallinto ja talous

Suomen sanataideopetuksen seuran hallitukseen kuuluu puheenjohtaja sekä neljästä kuuteen varsinaista jäsentä. Hallitus kokoontuu 4-6 kertaa vuoden aikana sekä järjestää kaksi varsinaista kokousta vuosittain. Kevätkokous pidetään helmi-huhtikuussa ja syyskokous marras-joulukuussa.

Yhdistyksen marraskuussa 2023 valittu hallitus järjestäytyy ensimmäisessä kokouksessaan tammikuussa 2024, jolloin hallitus valitsee sihteerin ja varapuheenjohtajan sekä muut tarvittavat toiminnan vastuuhenkilöt. Tarvittaessa vastuuhenkilöitä valitaan myös hallituksen ulkopuolelta.

Vuonna 2024 Suomen sanataideopetuksen seuralla työskentelee toiminnanjohtaja 80 %:n työajalla. Toiminnanjohtajan työtehtävät ja vastuualueet on kuvattu 2023 laaditussa organisaatiosuunnitelmassa.

SSOS:n tulonlähteitä ovat yleisavustus, jäsenmaksut, koulutusten myynti sekä kohdeavustukset ja apurahat. Vuosille 2023-2025 seuralla on käytössään Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus valtakunnallisen lukutaitohankkeen toteuttamiselle sekä seuran toimintaedellytysten vahvistamiselle.

1.2. Strategia 2023-2030

Suomen sanataideopetuksen seuran toimintasuunnitelma vuodelle 2024 pohjautuu vuosiksi 2023-2030 tehtyyn strategiaan.

Seuran toimintaa ohjaava ajatus on, että sanataidekasvatus kuuluu jokaiselle. Sanataidekasvatus on osallistavaa ja yhteisöllistä, se on saavutettavissa yhdenvertaisesti ja

avain osallisuuteen yhteiskunnassa. Sanataidekasvatus on tasa-arvoinen muiden taiteenalojen kanssa, pedagogisesti korkeatasoista ja uudistumiskykyistä sekä moniäänisyyteen kannustavaa.

Suomen sanataideopetuksen seuran tavoite on, että vuoteen 2030 mennessä:

1. Sanataide on yhteiskunnallisesti tunnistettu, tunnustettu ja näkyvä taito- ja taiteenlaji.
2. Sanataidekasvatus ja -opetus on saavutettavaa ja yhdenvertaista.
3. Sanataideopettajalla on oma korkeakoulututkinto. Sanataidepedagogiikkaa kehitetään ja sanataidekasvatusta tutkitaan.
4. Suomen sanataideopetuksen seura on aktiivinen asiantuntija- ja edunvalvontaorganisaatio, joka tunnetaan valtakunnallisesti.

Suomen sanataideopetuksen seura edistää strategiakaudella 2023-2030 sanataiteen yhteiskunnallista näkyvyyttä tarkentamalla sanataiteen määritelmää, vahvistamalla viestintää sekä lisäämällä yhteistyötä muiden lukutaitotoimijoiden kanssa.

Sanataidekasvatuksen ja -opetuksen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta edistetään vahvistamalla sanataidekasvatuksen asemaa kaikkien kasvatus- ja koulutusasteiden opetussuunnitelmien perusteissa ja lisäämällä harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamalla taiteen perusopetusta. On tärkeää myös tehdä vaikuttamistyötä rahoituksen, rakenteiden ja muiden resurssien vahvistumiseksi.

Sanataideopettajan korkeakoulutututkinnon saamiseksi, sanataidepedagogiikan kehittämiseksi ja sanataiteen ja sanataidekasvatuksen tutkimuksen lisäämiseksi seura tekee vaikuttamistyötä niin korkeakoulujen ja koulutusviranomaisten kuin muidenkin päättäjien suuntaan. Vuosien 2024-2030 seura tuottaa pedagogista materiaalia sekä tietoteoksia. On myös tärkeää lisätä yhteistyötä korkeakoulujen kanssa sekä kehittää taiteen perusopetuksen opetusta osana koulutuspolkua.

Suomen sanataideopetuksen seuran asiantuntija- ja edunvalvontaroolia sekä tunnettuutta edistetään tekemällä aktiivisesti edunvalvontaa, vaikuttamalla rahoitukseen ja rakenteisiin sekä varmistamalla, että seuralla on kokoaikaisia työntekijöitä. Strategiakauden 2023-2030 aikana seura myös kehittää sanataideopettajan työsuhte-ehtoja sekä edistää jäsenten välistä yhteistyötä.

2. Konkreettiset toimet vuonna 2024

Seuran tavoitteita edistää parhaiten tehokas ja ammattimainen organisaatio. Vuonna 2024 seuran toiminnassa panostetaan erityisesti viestintään, aktiivisen asiantuntijaroolin kasvattamiseen, rahoituksen varmistamiseen sekä jäsenten väliseen yhteistyöhön. Valtakunnallinen lukutaitohanke sekä seuran toimintaedellytysten vahvistaminen ovat isossa roolissa seuran toiminnassa vuonna 2024.

2.1. Sanataide on yhteiskunnallisesti tunnistettu, tunnustettu ja näkyvä taito- ja taiteenlaji

- **Sanataiteen määritelmää tarkennetaan**
 - Seura perustaa työryhmän, joka saa tehtäväkseen sanataiteen tarkemman määrittämisen.
- **Viestintää vahvistetaan**
 - Seuran viestintää tehdään ja kehitetään vuonna 2023 valmistuneen viestintäsuunnitelman mukaisesti.
 - Sanataide.fi-verkkosivun uudistus viedään loppuun ja päivittämistä

- jatketaan tarpeen mukaan.
- Kuukausittain ilmestyvän jäsenkirjeen rinnalle aloitetaan neljä kertaa vuodessa lähetettävä uutiskirje.
 - Taiteen perusopetukseen liittyviä tiedotteita lähetetään jäsenistölle tarvittaessa.
 - Seura palkitsee keväällä 2024 sanataideteko-diplomilla vuoden 2023 merkittävän, sanataidetta edistävän sanataidetoiminnan. Sanataideteko näkyy myös seuran viestinnässä.
 - Seura osallistuu ja näkyy tapahtumissa, kuten kirjamesseilla mahdollisuuksien mukaan.
 - Seuran valtakunnallisesta lukutaitohankkeesta viestitään aktiivisesti yhteistyötahoille ja muille sidosryhmille.
 - Keväällä Valtakunnallinen sanataideviikko näkyy isosti seuran viestinnässä.
 - Seura kehittää niin varainhankintaa kuin varainhankintaviestintää jäsenhankinnan sekä testamentti- ja lahjoitushankinnan osalta.
 - Seura tekee suunnitelmallista vaikuttajaviestintää.
 - Seura huomioi erilaiset kampanja- ja teemaviikot yhteisessä viestinnässä.
- **Yhteistyötä muiden lukutaitotoimijoiden kanssa lisätään**
 - Seura osallistuu Lukuliikkeen ja valtakunnalliseen lukutaitotoimijoiden verkoston toimintaan aktiivisesti ja toimii yhteistyössä muiden kirjallisuusjärjestöjen sekä kirjastojen kanssa.
 - Seura tuottaa sanataidesisältöä ja asiantuntijatyötä Lasten runovallankumous -hankkeeseen.

2.2. Sanataidekasvatus ja -opetus on saavutettavaa ja yhdenvertaista

- **Pyritään vahvistamaan sanataidekasvatuksen asemaa kaikkien kasvatus- ja koulutusasteiden opetussuunnitelmien perusteissa**
 - Seura pyrkii vahvistamaan sanataidekasvatuksen asemaa ja toteutumista kaikkien koulutusasteiden opetussuunnitelmissa mm. jakamalla tietoa ja koulutusta sanataiteen metodeista koulutuksen toteuttajille.
- **Harrastusmahdollisuuksia lisätään ja taiteen perusopetusta vahvistetaan**
 - Seura osallistuu aktiivisesti Harrastamisen Suomen malli -toiminnan kehittämiseen yhdessä TPO-liiton kanssa ja jakaa hyviä harrastamisen malli -käytänteitä jäsenistölle.
 - Seura pyrkii vaikuttamaan sanataiteen tpo-toiminnan aloittamisen rahoituksen kehittämiseen.
 - Seura jakaa jäsenille tietoa ja osaamista tpo-toiminnan vahvistamiseksi mm. yhteisen keskustelufoorumin ja muun tiedonvaihdon muodossa.
- **Vaikuttamistyön avulla edistetään rahoituksen, rakenteiden ja muiden resurssien vahvistumista**
 - Vuonna 2024 kaikki Suomen peruskoulut haastetaan mukaan osallistumaan sanataideviikon tehtäviin.
 - Seura tekee aktiivista vaikuttamistyötä rahoittajien suuntaan.

2.3. Sanataideopettajalla on oma korkeakoulututkinto. Sanataidepedagogiikkaa kehitetään ja sanataidekasvatusta tutkitaan.

- **Lisätään vaikuttamistyötä korkeakouluihin ja koulutusviranomaisiin ja muihin päättäjiin**
 - Seura jatkaa neuvotteluja korkeakoulujen kanssa sanataideopettajan/sanataidepedagogin koulutuksen aloittamisesta niin suomenkielisellä kuin ruotsinkielisellä puolella.
- **Lisätään yhteistyötä eri korkeakoulujen kanssa**
 - Seura pyrkii vaikuttamaan sanataidealan tutkimuksen lisääntymiseen tarjoamalla mm. tutkimuskohteita ja kehittämään myös muuta yhteistyötä eri korkeakoulujen tutkijoiden kanssa.
- **Tuotetaan kaikkien saataville pedagogista materiaalia ja tietoteoksia**
 - Seura hakee apurahaa Sanataidetta on lukutaito! -tietoteoksen kirjoittamiseen ja toimittamiseen.
 - Valtakunnallisessa lukutaitohankkeessa tehtävien kyselyjen koonti julkaistaan hankkeen sivulla.
- **Kehitetään tpo-opetusta osana koulutuspolkua**
 - Seura toimii aktiivisesti TPO-liiton hallinnossa ja työryhmissä.
 - Seura kehittää taiteen perusopetusta sanataiteessa myös kyselyillä ja viestinnällä esimerkiksi kuntien ja kansalaisopistojen suuntaan.
 - Seura osallistuu muiden TPO-toimijoiden kanssa keskusteluun kestävän kehityksen toimista.
 - Seura osallistuu TPO-liiton koordinoimaan Luovuutta politiikkaan -viikkoon.

2.4. Suomen sanataideopetuksen seura on aktiivinen asiantuntija- ja edunvalvontaorganisaatio, joka tunnetaan valtakunnallisesti

- **Vahvistetaan edunvalvontaa valtakunnallisiin organisaatioihin, rahoittajiin ja päätöksentekijöihin**
 - Seura pitää säännöllisesti yhteyttä edunvalvonnan tiimoilta valtakunnallisten organisaatioiden, rahoittajien sekä päätöksen tekijöiden kanssa.
 - Seuran yhteisöjäsenet tekevät tilastointia ja tilastointia myös hyödynnetään edunvalvonnan vahvistamisessa.
- **Kehitetään rahoitusta ja rakenteita**
 - Valtakunnallinen lukutaitohanke mahdollistaa yhdistysten toiminnan rakenteellisen kehittämisen sekä sanataideharrastustoiminnan ja lukutaitotyön kehittämisen valtakunnallisesti. Seura valmistelee jatkorahoituksen hakemista lukutaitohankkeelle.
 - Seura selvittää mahdollisuuksia kansainvälisiin hankkeisiin osallistumiseen tai kansainvälisten hankkeiden koordinoimiseen.
 - Jatketaan muun muassa keskusteluja päättäjien, säätiöiden, Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja muiden rahoittajien kanssa.
- **Varmistetaan, että seuralla on kokoaikaisia työntekijöitä**
 - Käynnistetään jäsenhankintakampanja kevään aikana.

- Seura voi työllistää myös osa-aikaisia tuottajia ja harjoittelijoita erillisissä hankkeissa.
 - Tulevaisuuden työyhteisöä ajatellen kirjoitetaan jo valmiiksi tarpeellisia ohjeita kuten projektiohje, talousohje, matkustusohje ja henkilöstökäytännöt.
 - Etsitään aktiivisesti rahoitusvaihtoehtoja ja -mahdollisuuksia toiminnanjohtajan työn jatkamiselle.
- **Kehitetään sanataideopettajan työsuhde-ehtoja**
 - Kartoitetaan tarvetta sanataidealan yhteiselle työehtosopimukselle.
- **Edistetään seuran jäsenten välistä yhteistyötä**
 - Seuran jäsenille järjestetään kaksi koulutus- ja verkostoitumispäivää. Syysfoorumin järjestää vuorovuosin kukin sanataideyhdistys omalla paikkakunnallaan.
 - Syksyllä 2024 järjestetään kaikille avoin sanataiteen webinaari.
 - Seura kokeilee vuonna 2024 jäsenistölle suunnattuja aamu- ja iltapäiväkahvitilaisuuksia. Näitä jatketaan, mikäli kiinnostusta löytyy.
 - Seura kartoittaa koulutustarpeita ja järjestetään koulutuksia mahdollisuuksien mukaan.
 - Seuran koordinoiman valtakunnallisen lukutaitohankkeen myötä pyritään vakiinnuttamaan sanataidekoulujen ja sanataideopetuksen ammattilaisten toimintaa ja löytämään pitkäkestoisia toimintamuotoja myös alueellisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Hyviä käytäntöjä jaetaan ja monistetaan.
 - Valtakunnallisella sanataideviikolla seura haastaa eri puolilla Suomea toimivia sanataidekouluja yhteistyöhön konkreettisella tehtäväidealla. Myös kaikki Suomen peruskoulut ovat tervetulleita osallistumaan sanataideviikon tehtäviin. Sanataideviikolla palkitaan myös vuoden sanataideteko.
 - Seura on yhteistyökumppanina jäsenyhdistysten tapahtumissa
 - Lumotut sanat -sanataideviikolla Oulussa
 - KirjaKantti Kuopiossa
 - Kirjalitta - lastenkirja- ja sanataidefestivaali Tampereella
 - TottaTarua-lastenkirjallisuustapahtuma Vantaalla